

šlený naň zločin zneužití úřední moci, totiž pro zločin braní darů ve věcech úředních ve smyslu §u 104 tr. zák., při čemž přichází v úvahu pachatelství tohoto zločinu při rozhodování o veřejných záležitostech.

Čís. 2753.

Ke skutkové podstatě zločinu utrhání na cti podle § 209 tr. zák. náleží, by ve spojení s určitou osobou byly uvedeny vědomě za okolností v § 209 tr. zák. vytčených vymyšlené skutečnosti, zakládající skutkovou podstatu zločinu způsobem, že jimi osoba ta je křivě označována jako pachatel zločinu, jehož ve skutečnosti nespáchala.

I obviněný může se dopustiti zločinu podle § 209 tr. zák., označuje-li při svém výslechu před vrchností křivě nějakou osobu jako pachatele určitého zločinu, při čemž je lhostejno, zda tak činí ze své vůle a dobrovolně, či jen k dotazu vrchnosti.

V subjektivním směru se předpokládá aspoň vědomí pachatelovo, že skutková tvrzení, zakládající křivé udání neb obvinění, jsou nepravdivými (nesprávnými).

Vědomost nepravdivosti udání je rozlišujícím znakem zločinu podle § 209 tr. zák. od přestupku podle § 487 tr. zák.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1927, Zm II 516/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 25. listopadu 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem utrhání na cti podle §u 209 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znova projednal a o ní rozhodl.

D ů v o d y:

Nalézací soud uznal obžalovaného vinným ve smyslu obžaloby pro zločin utrhání na cti podle § 209 tr. zák. Shledal křivé udání ve třech bodech: jednak v tom, že v písemném trestním oznámení učiněném dne 3. srpna 1925 u okresního soudu na Vsetíně udal svého strýce Karla Ch-ého st., 1. že podvedl dědice, 2. že chtěl obžalovanému tajně vyplatiti jeho dědický podíl, by věřitelé udavatelovi byli zkráceni, jednak v tom, že 3. dne 23. července 1926 vinil u krajského soudu v Novém Jičíně notáře Antonína N-a z vymyšleného zločinu zneužití moci úřední, jehož se prý dopustil tím, že při sdělení notářské listiny (trhové smlouvy ze dne 3. prosince 1924) osvědčil nepravdu ohledně pravosti podpisu prodávajícího Josefa Ch-ého. Zmateční stížnosti obžalovaného, dovolávající se důvodů zmatečnosti podle čís. 5 a 9 a) §u 281 tr. ř. a vytýkající, že nalézací soud dospěl k odsuzujícímu výroku způsobem vadným, neodůvodniv náležitě tohoto výroku a nepřihlédnuv k různým okolnostem pro posouzení subjektivní viny obžalovaného velmi závažným, nelze upříti oprávnění. Ke skutkové podstatě zločinu utrhání na cti podle § 209 tr. zák. náleží, by ve spojení s určitou osobou uvedeny byly vě-

domě za okolností v § 209 tr. zák. vytčených vymyšlené skutečnosti, zakládající skutkovou podstatu zločinu způsobem, že jimi osoba ta je křivě označována jako pachatel zločinu, jehož ve skutečnosti nespáchala. Po subjektivní stránce předpokládá zločin podle § 209 tr. zák. alespoň vědomí pachatelovo, že skutková tvrzení, zakládající křivé udání neb obvinění, jsou nepravdivými (nesprávnými). I obviněný může se dopustiti zločinu podle §u 209 tr. zák., označuje-li při svém výslechu před vrchností křivě nějakou osobu jako pachatele určitého zločinu, při čemž je lhostejno, zda tak činí ze své vůle a dobrovolně, či jen k dotazu vrchnosti. Vědomost nepravdivosti udání je pak rozlišujícím znakem zločinu podle §u 209 tr. zák. od přestupku neodůvodněného obvinění ze zločinu podle § 487 tr. zák. Pokud jde o obviňování notáře Antonína N-a ze zločinu zneužití moci úřední, neuvádějí rozhodovací důvody napadeného rozsudku skutečností, opodstatňujících skutkovou podstatu tohoto zločinu, která předpokládá po stránce objektivní, že veřejný úředník zneužívá ve svém úřadě nebo ve své službě moci úřední nebo služební jemu svěřené a po stránce subjektivní, že tak činí v úmyslu, by někomu způsobil škodu. V té příčině zjistil nalézací soud toliko, že po stránce objektivní nemohlo býti dokázáno, že se Antonín N. jako notář dopustil trestného činu, a po subjektivní stránce, že obžalovaný po upozornění předsedy při hlavním přelíčení ze dne 23. července 1926, že kupní smlouva ze dne 3. prosince 1924 je notářsky ověřena, udal proti svému přesvědčení, že podpis jeho otce je na této smlouvě padělán.

Nalézací soud nezjistil vůbec po subjektivní stránce, zda byl si obžalovaný — prostý to člověk — vědom toho, že obviňuje skutečně osobu notářovu křivě před vrchností, na tož že měl úmysl udati nebo vinit notáře ze zločinu zneužití moci úřední, nehledíc k tomu, že ani po subjektivní stránce není věc jasně vysvětlena a zjištěno, že obžalovaný udával vůbec notáře a k tomu ještě ze zločinu zneužití moci úřední, zejména uváží-li se, že teprve při onom hlavním přelíčení vlastně poukazem předsedovým přivedena byla osoba notářova v souvislost s tvrzením obžalovaného. Co se týče vinění Karla Ch-ého st. obžalovaným ze zločinu podvodu spáchaného prý tím, že Karel Ch. st. chtěl obžalovanému tajně vyplatiti jeho dědický podíl, by tím jeho věřitelé byli zkráceni, došel nalézací soud na základě přísežné výpovědi Karla Ch-ého st. a spisů okresního soudu na Vsetíně ku přesvědčení, že Ch. právě za účelem, by věřitelé obžalovaného mohli býti po právu uspokojeni, složil podíl připadající na obžalovaného k soudu, o čemž věděl též obžalovaný, a má nalézací soud za to, že obžalovaný, udav strýce z onoho trestného činu, si tento čin, totiž zločin podvodu, na strýce vymyslíl. Právem vytýká zmatečnou stížnost, že pro tento předpoklad nalézacího soudu chybí potřebné odůvodnění. Povinností nalézacího soudu bylo, by podle § 270 čís. 5 tr. ř. toto tvrzení odůvodnil v rozsudkových důvodech a zejména uvedl, z čeho usuzuje, že šlo tu skutečně o dokonaný zločin podvodu nebo pokus svádění ke zločinu podvodu a ne snad jen o svádění k jinému trestnému činu. Dosavadní zjištění není dostatečné, ježto to, co zjistil nalézací soud jako zločin podvodu, může býti také pouhým sváděním ku přečinu maření exekuce podle § 1 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák. Není tudíž zjištěno, že obžalovaný vinil

svého strýce z vymyšleného zločinu. Že obvinění, podle něhož Karel Ch. st. podvedl dědice, spočívá obvinění (»předhůzka) z podvodu, stížnost připouští, namítá však správně, že řešení otázky, zda šlo o obvinění ze zločinu podvodu, je závislým na výši škody, kterou podle udání obviněného Karel Ch. st. obmyslel nebo způsobil, a vytýká právem, že také v tomto směru není v rozsudku potřebných zjištění. Výše škody, kterou měl obžalovaný na mysli, čině na Karla Ch. ono udání pro podvod, není totiž v rozsudku vůbec zjištěna. Důležitá je však, zda škoda ta přesahovala 200 Kč, ve kterémžto případě stává se zločinem podle § 200 tr. zák. i podvod, který není zločinem již z povahy skutku samotného (§ 199 tr. zák.). Ze souvislosti rozsudkových důvodů dá se sice dovoditi, že obžalovaný udal svého strýce pro podvedení dědiců neboli, jak se v oznámení tom praví, »pro odcizení jejich majetku«, kterýžto podvod ukazoval by podle trestního oznámení na částku 200 Kč daleko převyšující (6000 Kč), tedy úplně stačící pro zločin podvodu. Než povinností nalézacího soudu bylo zjistiti a odůvodniti též v rozsudku, zda a proč škoda ta činila přes 200 Kč, což nalézací soud opomenul učiniti. Ježto nalézací soud těchto okolností nezjistil a neodůvodnil, je stanovisko nalézacího soudu jak po hmotněprávní, tak i po formální stránce pochybeným. Neníť vyloučeno, že, kdyby nalézací soud přihlédl ku zmíněným okolnostem s onoho právního stanoviska závažným, dospěl by k jinému úsudku o vině obžalovaného, pročť stížen jest napadený rozsudek uplatněnými zmatky podle čí. 5 a 9 a) Šu 281 tr. ř. Poněvadž rozsudek neobsahuje zjištění při správném výkladu zákona potřebných, bylo zmatečnii stížnosti podle Šu 288 čí. 1 a 3 tr. ř. vyhověti, napadený rozsudek zrušiti jako zmatečný a věc odkázati na soud prvě stolice, by ji znovu projednal a o ní rozhodl.

Čís. 2754.

Předpisy druhého odstavce § 46 o zmírnění rychlosti na 6 km a § 48 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čí. 81 ř. zák. o výstražných znameních vztahují se i na jízdu mimo uzavřené osady, na př. brání-li záhyb a část vyčnívající budovy v přehledu silnice (§§ 335, 337 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 25. dubna 1927, Zm I 653/26.)

Nevyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnii stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 22. září 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle Šu 335 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Povinnost jednak zmírniti jízdu jednak dávatí signalovou trubkou znamení ukládají rozsudkové důvody obžalovanému vzhledem k tomu, že podle jejich zjištění jsou v oněch místech silnice, široké tam jen 9 m, dva záhyby, z nichž jeden před místem nehody je velký a silný, rychle se zatáčí a do silnice vybíhající část kaple činí tam výhled do předu